

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA
RODZINY ZA ROK 2018

Trzyletni Gminy Program Wspierania Rodziny

Na terenie Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny, realizowany jest Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018 – 2020, który został przyjęty Uchwałą Nr XLIII/496/17 Rady Miejskiej w Czerwionce-Leszczynach z dnia 15 grudnia 2017r.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 – 2020 jest utworzenie spójnego, scentralizowanego systemu wsparcia dzieci oraz rodzin przeżywających trudności w funkcjonowaniu opiekuńczo – wychowawczym. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami.

Odbiorcami Gminnego Programu Wspierania Rodziny są Rodziny z Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny ze szczególnym uwzględnieniem rodzin z trudnościami w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Ponadto odbiorcami są kobiety w ciąży oraz rodziny przeżywające trudności w związku z pojawieniem się w rodzinie dziecka z ciężkim nieodwracalnym upośledzeniem lub nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu.

W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Rodziny mające trudności w funkcjonowaniu mogły skorzystać z instytucjonalnych zasobów działających w obszarze wspierania rodziny na terenie Gminy i Miasta Czerwionka – Leszczyny. Niniejsze zasoby zostały ujęte w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2018 – 2020.

Celem głównym programu było:

Tworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo – wychowawczych w gminie Czerwionka – Leszczyny.

W ramach celu głównego określone zostały cztery cele szczegółowe, w ramach których zostały określone zadania.

Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny wynikających z Gminnego
Programu Wspierania Rodziny w roku 2018

CEL SZCZEGÓŁOWY 1: Zapewnienie rodzinom profesjonalnej pomocy i wsparcia w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych (rozwój sieci asystentów rodziny)

W ramach tego celu szczegółowego zostały określone zadania przedstawione poniżej wraz ze wskaźnikami ich realizacji.

1. Wspieranie rodziców w funkcji opiekuńczo – wychowawczej poprzez współpracę z asystentem rodziny

- w 2018r. Gmina zatrudniała 4 asystentów rodziny – zatrudnieni asystenci posiadają wykształcenie wyższe. Asystenci realizowali zadania zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2018 poz. 998) oraz ustawą o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (Dz.U. 2016 poz. 1860)
- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta – **55**
- liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny – **130**
- formy udzielonej pomocy – poradnictwo, wsparcie, pomoc w sprawach socjalnych, urzędowych, mieszkaniowych, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego rodziców, zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dzieci, praca z rodzicami biologicznymi nad powrotem dzieci do domu rodzinnego, motywowanie do podejmowania działań w celu poprawy swojej sytuacji życiowej, kierowanie do instytucji wspierających rodziny

2. Prowadzenie wszechstronnej pracy socjalnej z rodziną w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej (np. poprzez projekty socjalne)

- w Ośrodku Pomocy Społecznej w Czerwionce – Leszczynach w 2018r. zatrudnionych było **19** pracowników socjalnych.
- pracownicy socjalni udzielili pomocy **957** rodzinom, w tym praca socjalna **533**
- pracownicy socjalni zrealizowali projekt socjalny pt. "Działania edukacyjne z zakresu profilaktyki zagrożeń zdrowotnych i społecznych". Projekt powstał z potrzeby działań profilaktycznych zmieniających zachowania wobec używek. Miał na celu uświadomienie psychicznych, fizycznych i społecznych skutków stosowania substancji uzależniających, głównie alkoholu. W projekcie wzięło udział **5 osób** w tym 1 kobieta i 4 mężczyzn. Przeprowadzony był w okresie od lipca do sierpnia 2018r. Spotkania odbywały się raz w tygodniu po 2h i miały charakter edukacyjny

- pracownicy Klubu Integracji Społecznej w 2018r. zrealizowali projekt pt. „Aktywna integracja w powiecie rybnickim”. Do projektu zakwalifikowano **46 osób**. Dla tych osób zostały przewidziane następujące działania: spotkania grupy wsparcia, terapii pedagogicznej, zajęcia z konsultantami, zajęcia z psychologiem, zajęcia komputerowe. Do Klubu Integracji Społecznej zakwalifikowanych zostało **8 osób**. Uczestnictwo w Klubie Integracji Społecznej poprzedzone było udziałem w Programie Aktywizacji i Integracji. Uczestnicy mogli również skorzystać z zajęć z doradcą zawodowym. Była również wykonywana praca socjalna z uczestnikami/uczestniczkami projektu wraz z realizacją kontraktów socjalnych
- odbyły się konsultacje z doradcą zawodowym, z których skorzystało łącznie **2200 osób**
- odbyło się 20 spotkań grupowych w ramach tzw. Klubu Pracy, w których wzięło udział ok **160 osób**
- odbyły się warsztaty otwarte w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery, w których udział wzięło ok **120 osób**
- odbył się jarmark pracy, w którym udział wzięło ok **100 osób**

3. Prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci

- indywidualne konsultacje obejmują takie działania jak: zdiagnozowanie problemu oraz wybór odpowiedniego rozwiązania dla dziecka i jego rodziców, rozwijanie kompetencji wychowawczych, radzenie sobie z niepokojącymi zachowaniami dziecka w różnym wieku (np. napady złości, nieśmiałość, lęki dziecięce, trudności z adaptacją w przedszkolu/szkole, trudności w kontaktach z rówieśnikami, trudności komunikacyjne rodzic – dziecko, kryzysy rodzinne, rozmowy o prawidłowych relacjach z dziećmi, prawidłowa komunikacja rodzic – dziecko, wdrażanie dzieci w obowiązki domowe, wypracowywanie z rodzicami wskazówek dotyczących możliwych form działania, rozmowy na temat szukania korzystnych dla rodziców i dzieci rozwiązań trudnych sytuacji.), rozmowy na temat sytuacji szkolnych: frekwencja, oceny, zachowanie, uświadamianie konsekwencji prawnych na temat nierealizowania obowiązku szkolnego, popełnionych czynów karalnych przez małoletnich, rozmowy profilaktyczne na temat zażywania środków psychoaktywnych, alkoholu, tytoniu. Działania prowadzone są w ramach potrzeb wskazanych przez rodziców lub same dziecko.
- pracownicy socjalni udzielili poradnictwa specjalistycznego w postaci poradnictwa rodzinnego – **71 rodzinom**
- asystenci rodziny udzielili indywidualnych konsultacji – **57 rodzinom**
- konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci udzielają także pracownicy dwóch Placówek Wsparcia Dziennego działających na terenie Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny.
- liczba dzieci i młodzieży objętych opieką placówek – **172**
- w wymienionych Placówkach funkcjonuje również Klub Młodzieżowy, którego uczestnikami jest młodzież gimnazjalna i ponadgimnazjalna, która nie ukończyła 21 roku życia
- liczba uczestników Klubu Młodzieżowego – **53**

4. Organizowanie treningów dla rodziców (np. ekonomiczny, higieniczny, umiejętności wychowawczych, umiejętności załatwiania spraw urzędowych itp.)

- asystenci rodziny podczas pracy z rodziną starali się podnieść umiejętności opiekuńczo-wychowawcze rodziców. W 2018r. asystenci przeprowadzili **601** treningów dla rodziców:
- liczba treningów umiejętności opiekuńczo – wychowawczych – **163**
- liczba treningów prowadzenia gospodarstwa domowego – **53**
- liczba treningów dbania o zdrowie i higienę – **58**
- liczba treningów załatwiania spraw urzędowych – **51**
- liczba treningów ekonomicznych – **89**
- liczba treningów interpersonalnych – **35**
- liczba treningów umiejętności organizowania i spędzania czasu wolnego – **30**
- liczba przeprowadzonych rozmów motywujących do działania – **122**

5. Podejmowanie działań w celu pozostawienia dzieci w rodzinie biologicznej oraz przywrócenie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzinom biologicznym

- liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych – **68**
- liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych – **21**
- wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych – **232835,50**
- wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych – **159174,49**
- formy realizowanych działań: kierowanie rodziców na zajęcia "Szkoła dla rodziców", prowadzenie z rodzicami treningów opiekuńczo-wychowawczych, motywowanie rodziców do podejmowania działań w celu poprawy swojej sytuacji życiowej - ukierunkowanie na poprawę sytuacji materialnej, zawodowej, bytowej, zdrowotnej, pracowanie z rodziną nad poprawą relacji, uczenie komunikacji w rodzinie, wpieranie podczas podejmowania działań, pomoc w wypełnianiu dokumentów, pomoc w pisaniu pism urzędowych, udział o okresowych ocenach sytuacji dziecka, motywowanie rodziców, których dziecko przebywa w pieczy zastępczej do częstych kontaktów z dzieckiem oraz jego opiekunem, motywowanie do dokonanie formalności w celu uzyskania zgody Sądu na urlopowanie dziecka, złożenia dokumentów do Sądu o powrót dziecka do rodziny biologicznej, udziału w rozprawach dotyczących małoletniego dziecka, dokonywania przez rodziców opłat za pobyt dziecka w pieczy zastępczej

CEL SZCZEGÓŁOWY 2: Zapewnienie ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych przemocą

W ramach tego celu szczegółowego zostały określone zadania przedstawione poniżej wraz ze wskaźnikami ich realizacji.

1. Prowadzenie działań na rzecz ograniczenia przyczyn i skutków przemocy w rodzinie

- liczba pracowników Zespołu Przeciwdziałania Przemocy – **2**
- liczba prowadzonych procedur "Niebieskie Karty" – **118**
- liczba powołanych grup roboczych – **106**
- liczba skierowań do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – **59**
- liczba udzielonego poradnictwa – **103**

2. Prowadzenie grup wsparcia dla osób dotkniętych przemocą

- w 2018r. pracownicy Zespołu Przeciwdziałania Przemocy zorganizowali grupę wsparcia dla osób dotkniętych przemocą jednak brak było zainteresowania ze strony klientów taką formą pomocy.

3. Prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci

- pracownicy Zespołu Przeciwdziałania Przemocy udzielili pomocy w postaci indywidualnych konsultacji dla **30 osób**

4. Organizowanie treningów dla rodziców

- w ramach pracy socjalnej pracownicy Zespołu Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie prowadzili indywidualne treningi wychowawcze, finansowe, prozdrowotne, poprawy warunków bytowych, pracowali nad poprawą świadomości na temat przemocy, współzależnienia i uzależnienia

5. Współpracę z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny

- pracownicy Zespołu Przeciwdziałania Przemocy współpracowali z takimi instytucjami jak: Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rybniku, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Czerwionce – Leszczynach, Powiatowa Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Czerwionce – Leszczynach, Komisariat Policji, Ośrodki Zdrowia, Szkoły, Przedszkola, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Kuratorzy Sądowi

CEL SZCZEGÓŁOWY 3: Zapewnienie wsparcia i pomocy kobietom w ciąży oraz rodzinom przeżywającym trudności w związku z pojawieniem się w rodzinie dziecka niepełnosprawnego

W ramach tego celu szczegółowego zostały określone zadania przedstawione poniżej wraz ze wskaźnikami ich realizacji.

1. Wspieranie rodziców poprzez współpracę z asystentem rodziny

- ilość rodzin objętych wsparciem – **6**

- ilość kobiet w zagrożonej ciąży – 3
- ilość rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym – 2

2. Prowadzenie grup wsparcia

- w 2018r. asystenci rodziny dwukrotnie podejmowali próby zorganizowania grup wsparcia dla rodzin, w których jest dziecko z Zespołem Downa. Grupy wsparcia nie odbyły się ponieważ na wyznaczane terminy spotkania zjawiała się tylko jedna z trzech zaproszonych rodzin

3. Udzielenie wsparcia psychologicznego

- rodziny w celu otrzymania wsparcia psychologicznego kierowane są do: Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, psychologa przyjmującego w Ośrodku Zdrowia oraz do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

4. Współpracę z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny

Rodziny w ramach ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i "Za życiem" mogą uzyskać pomoc i wsparcie w następujących instytucjach:

- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Czerwionce – Leszczynach
- Placówki Wsparcia Dziennego w Czerwionce – Leszczynach
- Kluby malucha w Czerwionce – Leszczynach
- Regionalnej Fundacji Pomocy Niewidomym w Chorzowie jednostka organizacyjna – Warsztaty Terapii Zajęciowej w dzielnicy Czerwionka, ul. 3 Maja
- Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej Gminy i Miasta Czerwionka – Leszczyny, z siedzibą w dzielnicy Leszczyny, ul. Przedszkolna 1
- Niepubliczne Zakłady Opieki Medycznej
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w tym pomoc z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno Wychowawczy w Żorach
- Ośrodek koordynacyjno – rehabilitacyjno – opiekuńczy w Czerwionce – Leszczynach

CEL SZCZEGÓŁOWY 4: Zapewnienie kobietom w ciąży dostępu do informacji oraz poradnictwa w zakresie rozwiązań wspierających rodzinę

W ramach tego celu szczegółowego zostały określone zadania przedstawione poniżej wraz ze wskaźnikami ich realizacji.

1. Prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych i poradnictwa dla rodziców i dzieci

- ilość udzielonych przez asystentów rodziny konsultacji i poradnictwa w ramach ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" – **50**

2. Udzielanie informacji w zakresie dostępu do instrumentów polityki na rzecz rodziny

Asystenci udzielili informacji o następujących formach wsparcia, z których mogą skorzystać rodziny:

- świadczenia pieniężne z Ośrodka Pomocy Społecznej tj: jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 4000 zł, z tytułu urodzenia się dziecka niepełnosprawnego, świadczenie wychowawcze "Program 500+", zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze w tym: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka tzw. becikowe, świadczenia rodzicielskie, dodatek wychowawczy, stypendium szkolne, dodatek mieszkaniowy i energetyczny
- karta dużej rodziny
- Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa
- uzyskanie środków finansowych lub dotacji z fundacji działających na rzecz dzieci niepełnosprawnych
- dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do: turnusów rehabilitacyjnych, sportu, kultury, rekreacji i turystyki, likwidacji barier architektonicznych i w komunikowaniu się, zakupu przedmiotów ortopedycznych i sprzętu rehabilitacyjnego
- pomoc z projektu pt. „Szpital Domowy (SzD)” realizowanego przez Ośrodek Terapii Nerwic dla Dzieci i Młodzieży w Orzeszu. Celem projektu było zapewnienie całodobowej opieki medycznej, porad lekarskich, psychologicznych i terapeutycznych osobom niepełnosprawnym z zaburzeniami psychicznymi w miejscu ich zamieszkania

3. Reprezentowanie rodziców przed instytucjami i urzędami;

- Asystenci rodziny w 2018r. na podstawie upoważnienia kobiety w ciąży, oraz rodziców dziecka niepełnosprawnego udzielili wsparcia podczas konsultacji u lekarzy specjalistów, pomogli w umawianiu wcześniejszych terminów wizyt lekarskich, w wypełnianiu dokumentacji, pozyskiwaniu środków finansowych, zapisaniu dziecka do Ośrodka Rehabilitacyjno – Edukacyjno Wychowawczego, znalezieniu odpowiedniej fundacji, dokonaniu formalności celem uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności oraz poszukiwali ofert turnusów rehabilitacyjnych